UNIT 09 | BAHASA MELAYU TINGKATAN 1 | SESI 2026

Rakyat Berjasa Negara Terbilang

Subjektif dan penulisan

Hayati jasa kepada masyarakat melalui pantun asli dan cerita sukarelawan. Gunakan maklumat dalam kad grafik untuk menghasilkan prosa serta bina frasa nama yang tepat. Kegiatan yang diberikan ialah situasi rekaan untuk latihan bahasa.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 penulisan | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Jawab mengikut arahan serta genre yang diminta. Gunakan bahasa yang gramatis. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan untuk penulisan penuh atau lakaran. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

B9S01 | 9.2

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 2.2.3

Penduduk Taman Seri Murni mengadakan program Sahabat Buku di balai komuniti. Hana dan rakan-rakannya menyusun buku sumbangan mengikut jenis supaya pengunjung mudah mencarinya. Encik Ravi membaiki rak yang longgar dengan bantuan beberapa orang dewasa. Puan Aminah pula membimbing kanak-kanak membaca cerita pendek. Sebelum program tamat, peserta merekodkan jumlah buku yang diterima dan menyimpan senarai itu di meja urus setia. Mereka tidak menerima hadiah, tetapi gembira apabila ruang bacaan dapat digunakan semula. Bagi Hana, jasa kepada masyarakat boleh bermula dengan kerja kecil yang dilakukan secara ikhlas dan bertanggungjawab.

(a) Nyatakan tempat program dan tujuan mengelaskan buku. [2 markah]

(b) Nyatakan tugas Hana, Encik Ravi, Puan Aminah dan hasil bersama program. [4 markah]

B9S02 | 9.5

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 5.4.1

Frasa: buku cerita; rak kayu; meja urus setia; ruang bacaan.

(a) Nyatakan inti bagi buku cerita dan rak kayu. [2 markah]

(b) Nyatakan penerang bagi keempat-empat frasa. [4 markah]

B9S03 | 9.4

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 4.1.2

Teks pantun latihan asli:
Pagi cerah menanam serai,
Burung berkicau di tepi laman;
Jasa dicurah tiada ternilai,
Hidup berpadu teguh berkawan.

(a) Nyatakan bilangan baris dan dua baris yang menyampaikan maksud. [2 markah]

(b) Huraikan maksud dua baris akhir serta berikan satu contoh tindakan bagi setiap maksud. [4 markah]

B9S04 | 9.3

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Rujuk grafik program Sahabat Buku yang disediakan.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

(a) Nyatakan dua pelaku dalam grafik. [2 markah]

(b) Olah grafik kepada empat ayat yang mengekalkan tiga tugas dan hasil bersama. [4 markah]

B9S05 | 9.5

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 5.4.1

Susunan tidak sesuai: "kayu rak", "peserta senarai". Konteks: rak yang diperbuat daripada kayu dan senarai yang mengandungi nama peserta.

(a) Betulkan kedua-dua frasa nama mengikut konteks. [2 markah]

(b) Bina satu ayat bagi setiap frasa yang dibetulkan. [4 markah]

B9S06 | 9.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Draf prosa: "Hana membaiki rak sendirian. Puan Aminah menjual buku. Encik Ravi membimbing bacaan. Ruang bacaan ditutup selama-lamanya." Rujuk grafik.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

(a) Nyatakan dua padanan pelaku dengan tugas dalam draf yang salah. [2 markah]

(b) Tulis semula prosa dengan membetulkan tiga tugas serta hasil program. [4 markah]

B9S07 | 9.4

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 2.1.2, 4.1.2

Teks pantun latihan asli:
Pagi cerah menanam serai,
Burung berkicau di tepi laman;
Jasa dicurah tiada ternilai,
Hidup berpadu teguh berkawan.

(a) Nyatakan pasangan perkataan akhir baris pertama dan ketiga. [2 markah]

(b) Lafazkan pantun kepada pendengar. Kemudian tulis dua ciri bentuk dan dua isi maksudnya. [4 markah]

B9S08 | 9.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Grafik menunjukkan kerjasama beberapa pihak. Draf penutup: "Semua peserta menerima hadiah wang yang besar."

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

(a) Adakah penutup itu disokong grafik? Nyatakan alasan. [2 markah]

(b) Tulis penutup baharu yang menyatakan kepelbagaian tugas, kerjasama, manfaat ruang bacaan dan penghargaan tanpa mereka fakta. [4 markah]

B9S09 | 9.3

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Bayangkan anda menerangkan grafik kepada murid yang belum melihatnya. Jangan menambah masa, bilangan buku atau hadiah yang tidak dipaparkan.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

(a) Nyatakan dua jenis maklumat yang mesti dipadankan sebelum menulis. [2 markah]

(b) Tulis penerangan yang menghubungkan tiga sumbangan dengan hasil bersama dalam dua atau tiga ayat. [4 markah]

B9S10 | 9.3

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Rujuk grafik Sahabat Buku. Anda mahu menghasilkan puisi bebas pendek yang tetap berasaskan maklumatnya.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

(a) Pilih dua fakta grafik yang sesuai dijadikan isi puisi. [2 markah]

(b) Tulis empat baris puisi bebas asli: satu baris bagi setiap tiga tugas dan satu baris bagi hasil bersama. [4 markah]

Bahagian B | 5 penulisan / karangan

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

B9E01 | 9.3

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Grafik program rekaan Sahabat Buku disediakan di bawah.

Olah grafik menjadi perenggan penerangan. Kekalkan nama, tugas dan hasil bersama. Cadangan latihan: 80 hingga 100 patah perkataan.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

Rangka bantuan

1. Padankan setiap pelaku dengan tugas.
2. Gabungkan tiga sumbangan dalam urutan jelas.
3. Tutup dengan hasil bersama.

B9E02 | 9.3

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Grafik latihan asli Sahabat Buku.

Berdasarkan grafik, tulis puisi bebas asli empat hingga lapan baris. Kekalkan tiga sumbangan dan hasil bersama. Puisi ini tidak perlu mengikuti rima pantun atau syair.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

Rangka bantuan

1. Pilih satu baris bagi setiap sumbangan.
2. Hubungkan sumbangan melalui gambaran kerjasama.
3. Akhiri dengan hasil yang terdapat dalam grafik.

B9E03 | 9.3

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Rujuk grafik Sudut Bacaan Mesra Pengunjung.

Olah grafik sebelum dan selepas kepada penerangan yang menunjukkan masalah, tindakan dan hasil. Cadangan latihan: 80 hingga 110 patah perkataan.

Sudut Bacaan Mesra Pengunjung

Sebelum Buku bercampur; rak longgar	**Tindakan pertama** Mengelaskan buku mengikut jenis
Tindakan kedua Orang dewasa membaiki rak	**Selepas** Buku mudah dicari; rak dapat digunakan

Grafik latihan asli. Situasi rekaan bagi pengolahan bahasa.

Rangka bantuan

1. Mulakan dengan dua masalah asal.
2. Padankan setiap tindakan dengan masalahnya.
3. Jelaskan dua hasil mengikut grafik.

B9E04 | 9.3

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Rujuk empat langkah dalam grafik.

Olah grafik menjadi panduan bertulis tentang menghargai sukarelawan. Cadangan latihan: 80 hingga 110 patah perkataan.

Penghargaan kepada Sukarelawan

Nama Catat nama semua penyumbang tugas	**Bantuan** Nyatakan tugas sebenar setiap orang
Ucapan Sampaikan terima kasih dengan sopan	**Rekod** Simpan catatan sumbangan untuk rujukan

Grafik panduan rekaan. Olah maklumatnya kepada prosa.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti tujuan setiap kad.
2. Gunakan penanda urutan untuk menyambung langkah.
3. Semak padanan antara prosa dengan semua kad.

B9E05 | 9.3

Cabaran | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Draf salah: Hana membaiki rak seorang diri. Encik Ravi menjual buku. Puan Aminah menyusun tiket. Semua peserta menerima hadiah wang dan ruang bacaan ditutup.

Seorang murid menukar semua tugas dalam drafnya. Tulis semula prosa yang tepat dan tersusun berdasarkan grafik Sahabat Buku. Cadangan latihan: 80 hingga 100 patah perkataan.

Program Sahabat Buku

Hana dan rakan Menyusun buku mengikut jenis	**Encik Ravi** Membaiki rak bersama orang dewasa
Puan Aminah Membimbing bacaan kanak-kanak	**Hasil bersama** Ruang bacaan digunakan semula

Grafik latihan asli. Semua watak dan program ialah rekaan.

Rangka bantuan

1. Tandakan semua padanan yang salah dalam draf.
2. Tulis semula mengikut tiga kad tugas.
3. Akhiri dengan hasil yang betul.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

B9S01 | 9.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 2.2.3

(a) Nyatakan tempat program dan tujuan mengelaskan buku.

Contoh jawapan

Program berlangsung di balai komuniti. Buku disusun mengikut jenis supaya pengunjung mudah mencari bahan bacaan yang mereka perlukan ketika menggunakan ruang bacaan tersebut.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Balai komuniti

☐ P2 (1 markah): Memudahkan mencari buku

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Nyatakan tugas Hana, Encik Ravi, Puan Aminah dan hasil bersama program.

Contoh jawapan

Hana menyusun buku, Encik Ravi membaiki rak bersama orang dewasa dan Puan Aminah membimbing bacaan kanak-kanak. Hasil usaha mereka, ruang bacaan dapat digunakan semula.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas Hana

☐ P2 (1 markah): Tugas Ravi

☐ P3 (1 markah): Tugas Aminah

☐ P4 (1 markah): Ruang digunakan semula

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S02 | 9.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 5.4.1

(a) Nyatakan inti bagi buku cerita dan rak kayu.

Contoh jawapan

Inti buku cerita ialah buku, iaitu benda utama yang diterangkan. Inti rak kayu ialah rak, manakala kayu menerangkan bahan yang digunakan untuk membuat rak.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Inti buku

☐ P2 (1 markah): Inti rak

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Nyatakan penerang bagi keempat-empat frasa.

Contoh jawapan

Penerang dalam buku cerita ialah cerita. Penerang dalam rak kayu ialah kayu. Penerang dalam meja urus setia ialah urus setia, manakala penerang dalam ruang bacaan ialah bacaan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): cerita

☐ P2 (1 markah): kayu

☐ P3 (1 markah): urus setia

☐ P4 (1 markah): bacaan

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S03 | 9.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 4.1.2

(a) Nyatakan bilangan baris dan dua baris yang menyampaikan maksud.

Contoh jawapan

Pantun ini mempunyai empat baris. Baris ketiga dan keempat, iaitu "Jasa dicurah tiada ternilai" dan "Hidup berpadu teguh berkawan", menyampaikan maksud pantun.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Empat baris

☐ P2 (1 markah): Baris ketiga dan keempat

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Huraikan maksud dua baris akhir serta berikan satu contoh tindakan bagi setiap maksud.

Contoh jawapan

Jasa patut dihargai, contohnya mengucapkan terima kasih kepada sukarelawan. Hubungan masyarakat pula perlu diperkukuh, contohnya bekerjasama menyediakan ruang bacaan tanpa meminggirkan rakan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Maksud menghargai jasa

☐ P2 (1 markah): Contoh penghargaan

☐ P3 (1 markah): Maksud perpaduan/persahabatan

☐ P4 (1 markah): Contoh kerjasama

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S04 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

(a) Nyatakan dua pelaku dalam grafik.

Contoh jawapan

Dua pelaku yang ditunjukkan ialah Hana bersama rakan-rakannya dan Puan Aminah. Grafik juga memaparkan Encik Ravi serta hasil kerjasama semua pihak yang terlibat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pelaku pertama tepat

☐ P2 (1 markah): Pelaku kedua tepat

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Olah grafik kepada empat ayat yang mengekalkan tiga tugas dan hasil bersama.

Contoh jawapan

Hana dan rakan-rakannya menyusun buku mengikut jenis. Encik Ravi membaiki rak bersama orang dewasa. Puan Aminah membimbing kanak-kanak membaca. Sumbangan mereka membolehkan ruang bacaan digunakan semula.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas Hana

☐ P2 (1 markah): Tugas Ravi bersama dewasa

☐ P3 (1 markah): Tugas Aminah

☐ P4 (1 markah): Hasil bersama

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S05 | 9.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 5.4.1

(a) Betulkan kedua-dua frasa nama mengikut konteks.

Contoh jawapan

Frasa pertama perlu dibetulkan kepada rak kayu. Frasa kedua perlu dibetulkan kepada senarai peserta kerana inti didahulukan sebelum unsur yang menerangkan jenis atau kandungannya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): rak kayu

☐ P2 (1 markah): senarai peserta

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Bina satu ayat bagi setiap frasa yang dibetulkan.

Contoh jawapan

Encik Ravi memeriksa rak kayu di ruang bacaan. Urus setia menyimpan senarai peserta di dalam fail supaya nama sukarelawan yang hadir dapat disemak semula.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Frasa rak kayu digunakan tepat

☐ P2 (1 markah): Ayat pertama gramatis

☐ P3 (1 markah): Frasa senarai peserta digunakan tepat

☐ P4 (1 markah): Ayat kedua gramatis

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S06 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

(a) Nyatakan dua padanan pelaku dengan tugas dalam draf yang salah.

Contoh jawapan

Hana tidak ditugaskan membaiki rak dan Puan Aminah tidak ditugaskan menjual buku. Kedua-dua padanan bercanggah dengan maklumat tugas yang ditunjukkan dalam grafik.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Satu padanan salah dikenal pasti

☐ P2 (1 markah): Padanan salah kedua dikenal pasti

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Tulis semula prosa dengan membetulkan tiga tugas serta hasil program.

Contoh jawapan

Hana menyusun buku bersama rakan-rakannya. Encik Ravi membaiki rak bersama orang dewasa. Puan Aminah membimbing bacaan kanak-kanak. Ruang bacaan akhirnya dapat digunakan semula.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Hana betul

☐ P2 (1 markah): Ravi betul

☐ P3 (1 markah): Aminah betul

☐ P4 (1 markah): Hasil betul

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S07 | 9.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 2.1.2, 4.1.2

(a) Nyatakan pasangan perkataan akhir baris pertama dan ketiga.

Contoh jawapan

Perkataan akhir baris pertama ialah serai, manakala perkataan akhir baris ketiga ialah ternilai. Kedua-duanya mempunyai persamaan bunyi akhir ai dalam pantun latihan ini.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): serai

☐ P2 (1 markah): ternilai

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Lafazkan pantun kepada pendengar. Kemudian tulis dua ciri bentuk dan dua isi maksudnya.

Contoh jawapan

Pantun mempunyai empat baris dengan dua baris awal sebagai pembayang. Maksudnya ialah jasa ikhlas sangat berharga dan kehidupan berpadu dapat mengukuhkan persahabatan sesama anggota masyarakat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Empat baris

☐ P2 (1 markah): Dua baris awal pembayang

☐ P3 (1 markah): Jasa berharga

☐ P4 (1 markah): Perpaduan/persahabatan

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S08 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

(a) Adakah penutup itu disokong grafik? Nyatakan alasan.

Contoh jawapan

Tidak. Grafik hanya menyatakan tugas peserta dan hasil berupa ruang bacaan yang dapat digunakan semula. Tiada maklumat tentang hadiah wang atau jumlahnya diberikan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tidak disokong

☐ P2 (1 markah): Tiada maklumat hadiah dalam grafik

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Tulis penutup baharu yang menyatakan kepelbagaian tugas, kerjasama, manfaat ruang bacaan dan penghargaan tanpa mereka fakta.

Contoh jawapan

Walaupun menjalankan tugas yang berbeza, semua pihak bekerjasama memulihkan ruang bacaan. Usaha mereka membolehkan pengunjung menggunakan ruang itu semula dan wajar dihargai sebagai sumbangan kepada masyarakat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas berbeza

☐ P2 (1 markah): Kerjasama

☐ P3 (1 markah): Manfaat ruang bacaan

☐ P4 (1 markah): Penghargaan tanpa fakta rekaan

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S09 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

(a) Nyatakan dua jenis maklumat yang mesti dipadankan sebelum menulis.

Contoh jawapan

Nama atau pihak yang terlibat mesti dipadankan dengan tugasnya. Padanan ini penting supaya kegiatan setiap orang tidak tertukar ketika maklumat grafik diolah menjadi ayat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pelaku

☐ P2 (1 markah): Tugas pelaku

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Tulis penerangan yang menghubungkan tiga sumbangan dengan hasil bersama dalam dua atau tiga ayat.

Contoh jawapan

Hana dan rakannya menyusun buku, manakala Encik Ravi membaiki rak bersama orang dewasa. Puan Aminah pula membimbing bacaan kanak-kanak. Semua sumbangan itu membantu ruang bacaan digunakan semula.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas Hana

☐ P2 (1 markah): Tugas Ravi

☐ P3 (1 markah): Tugas Aminah

☐ P4 (1 markah): Hubungan dengan hasil bersama

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9S10 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

(a) Pilih dua fakta grafik yang sesuai dijadikan isi puisi.

Contoh jawapan

Hana menyusun buku bersama rakan dan Puan Aminah membimbing bacaan kanak-kanak. Kedua-dua fakta boleh diolah secara kreatif tanpa mengubah sumbangan setiap pihak.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Fakta pertama tepat

☐ P2 (1 markah): Fakta kedua tepat

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

(b) Tulis empat baris puisi bebas asli: satu baris bagi setiap tiga tugas dan satu baris bagi hasil bersama.

Contoh jawapan

Tangan Hana menyusun buku bersama teman,
Ravi dan orang dewasa memulihkan rak,
Aminah membimbing anak-anak membaca,
Ruang bacaan kembali menyambut pengunjung.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas Hana dikekalkan

☐ P2 (1 markah): Tugas Ravi dikekalkan

☐ P3 (1 markah): Tugas Aminah dikekalkan

☐ P4 (1 markah): Hasil bersama dikekalkan

Terima ungkapan setara yang tepat, gramatis dan disokong bahan. Model ialah contoh, bukan satu-satunya jawapan.

B9E01 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Olah grafik menjadi perenggan penerangan. Kekalkan nama, tugas dan hasil bersama. Cadangan latihan: 80 hingga 100 patah perkataan.

Contoh jawapan

Program Sahabat Buku dijayakan melalui kerjasama beberapa pihak. Hana dan rakan-rakannya menyusun buku mengikut jenis supaya bahan bacaan tersusun. Encik Ravi pula membaiki rak dengan bantuan orang dewasa. Pada masa yang sama, Puan Aminah membimbing kanak-kanak membaca. Setiap pihak memberikan sumbangan yang berbeza tetapi saling melengkapi. Hasil usaha bersama ini, ruang bacaan dapat digunakan semula. Grafik menunjukkan bahawa tugas menyusun, membaiki dan membimbing bacaan menyumbang kepada manfaat yang dikongsi. Sumbangan semua pihak wajar dihargai. Penerangan ini mengekalkan maklumat yang dipaparkan tanpa menambah jumlah sumbangan, masa atau hadiah yang tidak dinyatakan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Program Sahabat Buku

☐ P2 (1 markah): Hana bersama rakan

☐ P3 (1 markah): Tugas menyusun mengikut jenis

☐ P4 (1 markah): Ravi membaiki dengan bantuan dewasa

☐ P5 (1 markah): Aminah membimbing bacaan

☐ P6 (1 markah): Hasil ruang digunakan semula

☐ P7 (1 markah): Tiada fakta rekaan

☐ P8 (1 markah): Ayat lengkap dan lancar

Terima jawapan lain yang memenuhi tugasan, mengekalkan maklumat bahan dan menggunakan bahasa yang tepat. Rubrik ini ialah panduan latihan kendiri, bukan skala pemarkahan rasmi KPM.

B9E02 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Berdasarkan grafik, tulis puisi bebas asli empat hingga lapan baris. Kekalkan tiga sumbangan dan hasil bersama. Puisi ini tidak perlu mengikuti rima pantun atau syair.

Contoh jawapan

Hana dan teman menyusun buku mengikut jenis,
Ravi bersama orang dewasa memulihkan rak,
Aminah membimbing anak-anak membaca,
Tiga sumbangan bertemu pada satu tujuan.
Ruang bacaan kembali menerima pengunjung,
Usaha bersama membuka peluang membaca.

Semak isi penting

- ☐ P1 (1 markah): Hana dan rakan
- ☐ P2 (1 markah): Menyusun buku mengikut jenis
- ☐ P3 (1 markah): Ravi membaiki rak bersama dewasa
- ☐ P4 (1 markah): Aminah membimbing bacaan
- ☐ P5 (1 markah): Ruang digunakan semula
- ☐ P6 (1 markah): Maklumat grafik tidak diubah
- ☐ P7 (1 markah): Susunan puisi dan ungkapan jelas
- ☐ P8 (1 markah): Ejaan dan bahasa sesuai

Terima jawapan lain yang memenuhi tugasan, mengekalkan maklumat bahan dan menggunakan bahasa yang tepat. Rubrik ini ialah panduan latihan kendiri, bukan skala pemarkahan rasmi KPM.

B9E03 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Olah grafik sebelum dan selepas kepada penerangan yang menunjukkan masalah, tindakan dan hasil. Cadangan latihan: 80 hingga 110 patah perkataan.

Contoh jawapan

Pada mulanya, buku di sudut bacaan bercampur dan raknya longgar. Keadaan itu memerlukan tindakan yang sesuai sebelum ruang dapat dimanfaatkan dengan lebih baik. Buku kemudian dikelaskan mengikut jenis supaya bahan yang sama dikumpulkan. Orang dewasa pula membaiki rak yang longgar. Selepas tindakan tersebut, buku menjadi lebih mudah dicari dan rak dapat digunakan. Grafik ini menunjukkan hubungan antara masalah dengan penyelesaiannya. Pengelasan membantu urusan pencarian, manakala pembaikan memulihkan kegunaan rak. Kedua-dua tindakan memberikan hasil yang berbeza tetapi berkaitan. Tiada maklumat tentang kos atau tempoh kerja diberikan, maka perkara tersebut tidak ditambah dalam penerangan.

Semak isi penting

- ☐ P1 (1 markah): Masalah buku bercampur
- ☐ P2 (1 markah): Masalah rak longgar
- ☐ P3 (1 markah): Pengelasan mengikut jenis
- ☐ P4 (1 markah): Pembaikan oleh dewasa
- ☐ P5 (1 markah): Hasil buku mudah dicari
- ☐ P6 (1 markah): Hasil rak digunakan
- ☐ P7 (1 markah): Hubungan sebelum tindakan selepas jelas
- ☐ P8 (1 markah): Bahasa tepat tanpa rekaan

Terima jawapan lain yang memenuhi tugasan, mengekalkan maklumat bahan dan menggunakan bahasa yang tepat. Rubrik ini ialah panduan latihan kendiri, bukan skala pemarkahan rasmi KPM.

B9E04 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Olah grafik menjadi panduan bertulis tentang menghargai sukarelawan. Cadangan latihan: 80 hingga 110 patah perkataan.

Contoh jawapan

Penghargaan kepada sukarelawan boleh disampaikan secara teratur. Mula-mula, catat nama semua orang yang menyumbang tugas supaya tiada pihak tercicir. Seterusnya, nyatakan bantuan sebenar setiap orang dengan tepat. Jangan menukar tugas atau mengambil sumbangan orang lain sebagai usaha sendiri. Selepas itu, sampaikan ucapan terima kasih dengan bahasa yang sopan. Ucapan yang menyebut bantuan tertentu menunjukkan bahawa usaha mereka diperhatikan. Akhir sekali, simpan catatan sumbangan untuk rujukan. Rekod itu membolehkan maklumat disemak apabila diperlukan. Keempat-empat langkah menghubungkan pengenalan penyumbang, pengiktirafan bantuan, penghargaan lisan dan penyimpanan maklumat. Panduan ini tidak menetapkan hadiah wang kerana grafik tidak menyatakannya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Catat semua nama

☐ P2 (1 markah): Elakkan penyumbang tercicir

☐ P3 (1 markah): Tugas sebenar tepat

☐ P4 (1 markah): Ucapan terima kasih

☐ P5 (1 markah): Bahasa sopan

☐ P6 (1 markah): Simpan rekod untuk rujukan

☐ P7 (1 markah): Urutan grafik dikekalkan tanpa fakta rekaan

☐ P8 (1 markah): Ayat gramatis

Terima jawapan lain yang memenuhi tugasan, mengekalkan maklumat bahan dan menggunakan bahasa yang tepat. Rubrik ini ialah panduan latihan kendiri, bukan skala pemarkahan rasmi KPM.

B9E05 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 50-54 | Rujukan 3.6.1

Seorang murid menukar semua tugas dalam drafnya. Tulis semula prosa yang tepat dan tersusun berdasarkan grafik Sahabat Buku. Cadangan latihan: 80 hingga 100 patah perkataan.

Contoh jawapan

Program Sahabat Buku melibatkan sumbangan beberapa pihak. Hana dan rakan-rakannya menyusun buku mengikut jenis. Tugas itu berlainan daripada tugas Encik Ravi, yang membaiki rak bersama orang dewasa. Puan Aminah pula membimbing kanak-kanak membaca. Ketiga-tiga sumbangan ini membantu menghasilkan manfaat bersama, iaitu ruang bacaan dapat digunakan semula. Oleh itu, tugas setiap pihak perlu dipadankan dengan tepat ketika grafik diolah kepada prosa. Draf baharu ini mengekalkan pengelasan buku, pembaikan rak dan bimbingan bacaan. Tiada kegiatan menjual buku, menyusun tiket atau pemberian hadiah wang ditambah kerana maklumat tersebut tidak terdapat dalam grafik.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Hana dan rakan disebut

☐ P2 (1 markah): Pengelasan buku tepat

☐ P3 (1 markah): Ravi dan bantuan dewasa

☐ P4 (1 markah): Pembaikan rak tepat

☐ P5 (1 markah): Aminah membimbing bacaan

☐ P6 (1 markah): Ruang digunakan semula

☐ P7 (1 markah): Kesalahan jualan tiket hadiah digugurkan

☐ P8 (1 markah): Prosa tersusun dan gramatis

Terima jawapan lain yang memenuhi tugasan, mengekalkan maklumat bahan dan menggunakan bahasa yang tepat. Rubrik ini ialah panduan latihan kendiri, bukan skala pemarkahan rasmi KPM.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/BPK, Mei 2016, ISBN 978-967-420-129-6. Unit dan tema: buku teks Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/DBP, 2016, ISBN 978-983-49-1118-8. Halaman ialah rujukan skop unit; petikan latihan ialah teks asli, bukan petikan halaman tersebut.

DSKP rasmi BPK KPM | Buku teks KPM, salinan rujukan

Kandungan latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu 2026, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah dan panjang jawapan ialah panduan latihan, bukan format peperiksaan. Semakan guru bebas belum dibuat. Teruskan pembacaan antologi dan novel sekolah. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.